

Poslední kněžka

Marie Brona

POSLEDNÍ KNĚŽKA

Marie Brona

Nechtělo se jí obcházet obrovský kus louky, rozhodla se, že si cestu zkrátí přes potok. Pokud bylo možné nazvat ho potokem. Doba počínajícího léta, kdy odevšud voní zavádající tráva, byla na srážky skoupá. Nevadilo jí to, naopak byla ráda, že několik dnů dovolené prožije na loukách při sběru všelijakého bejlí.

Hledala místo, kde potok snáz přeskočí a sama byla překvapená, s jakou ladností se odpíchla. Dopad byl trochu tvrdší a přímo do kopřiv, ale usoudila, že se vlastně nic neděje. Obtěžkaná košem, naplněným třezalkou, vykročila přes louku, z které vonělo seno. Řádky sena připravené ke sběru tvořily nádherně pruhovanou scénérii. Sotva se dostala přes vrchol kopce, pocítila únavu a sama sobě nadává. *Kam se ženeš, vždyť máš dost času.*

Zpomalila a nakonec si vybrala jeden řádek sena, kde se zvolna natáhla, pod hlavu si nahrnula malý polštář ze sena a uléhala jako do postele. Přemýšlela, kdy naposled ležela v čerstvém seně a jenom tak zbůhdarma civěla do nebe. Vzpomněla si na babiččino varování: „Nikdy si nelehej do čerstvého sena, omamně voní a byli lidi, který se už nikdy nevzbudili“.

Při té vzpomínce se pousmála a v duchu babičce odpovídala. *Já vím, babi, kumariny, když se správně použijou, tak pomůžou, ale hlavně krásně voní. Ale neboj, tady je čerstvej vzduch, to není jako ve stodole.*

Ležela, oči zavřené a v hlavě vzpomínka na babičku a tetu Toničku. Marně dolovala zapomenuté rady jak s bylinkami zacházet, jak z nich udělat léčivá vína a masti, jak nakládat do špiritusu a v zimě užívat, když se ozvaly nemoci z nachlazení.

Přemýšlela o bylinkách a receptech a najednou se octla v dlouhé tmavé chodbě. Na zdi visel velký, dřevěný kříž. Klečela, cítila obrovskou nevoli a ponížení. Klečela s nesmírným strachem v srdci. Bála se o něco nebo někoho a nedovolila si vzdorovat.

„Odteď je tohle tvůj bůh, rozumíš?“ slyšela řezavý a nepříjemný ženský hlas. Cítila lítost a vzdor, ale přesto všechno přikývla. Proč tady, proč ne venku, vždyť tu není slunce, ptala se sama sebe.

Ze zoufalého snu ji probudilo šimrání. Marně odháněla dotěrnou mouchu. Otevřela oči a nad sebou spatřila mužskou tvář. Okamžitě uhnula stranou a napřímila se.

„Jé, to se mi ulevilo. Kde se tu bereš, Pepane?“ zpovídala kamaráda, s kterým se znala už od školy.

„Co já! Já tu sbírám seno. A tak jsem se rozhlížel, jestli tě mám taky přibalit. Uznal jsem, že by tě asi krávy špatně žvejkaly. To víš, stařinu, tu nerady.“

„Tedy,“ pleskla ho po rameni. „To si snad nezasloužím,“ odpovídala se smíchem.

„Já vím. Já vím. Ale pozlobit tě, to jsem musel,“ obhajoval svoje úvahy.

„Tak tedy dobrá,“ usmála se.

„Vidím, že sbíráš bylinky, hm. Hele, to chceš bejt za čarodějnicí, nebo za hodnou bábu kořenářku?“

„Za lesní vílu, ty jeden,“ shrnula náruč sena a hodila ji po něm.

„Tak jo,“ zvedal ruce k příměří. „Už jsem tě pozlobil dost. Musel jsem. Už dlouho jsem tě neviděl.“

„To je pravda,“ pokývla hlavou, „bydlíme kousek od sebe a ani se nepotkáme.“

„No, počkej. Ty bydlíš u vašich, to ani nevím,“ zamyslel se.

„Jo, už je to tak. K našim jsme se nastěhovali všichni. Za byt, v kterém jsme bydleli v Hradci, chtěli šílený peníze. Tak jsme se rozhodli, že se na chvíli usadíme tady.“

„Tak to jo. Hlavně, že jsi sehnala práci a ten tvůj taky,“ uvažoval Pepa.

„Něco jo. Ale není to podle našeho gusta. Ale zase u našich neplatíme tak hroznej nájem,“ odpovídala a mávla rukou. „No, nechme toho. Teď mi pověz, jak žiješ ty?“

„Jak?“ pokrčil rameny. „Snad normálně. Vzal jsem si zpátky hospodářství po našich, oženil se a mám dva kluky, taky auto, motorky a traktory.“ Při dokončení věty se začal smát. „Tak nevím, co tam v tom dotazníku ještě máš?“

„Jejda, to je hezký, ty jsi pořád veselá kopa, to je moc dobře,“ pohladila ho po ruce.

„To nevím, asi jo. Ale ty, no řeknu ti, když jsem se na tebe díval, jak jsi spala. Měla jsi hroznej výraz v obličejí. Jednu chvíli jsem si myslel, jestli ti není špatně.“

„Vlastně bych ti měla poděkovat, žes mě vzbudil. Usnula jsem na chvíli a hned se mi zdál divnej sen. Představ si, v tmavý chodbě jsem klečela před velkým dřevěným křížem a měla děsnej strach. Za sebou jsem slyšela nepříjemnej hlas, že ode dneška to je můj bůh. Já jsem se strašně bála, ale nevím proč,“ vypověděla mu svůj sen.

„Tak to jsem tě vlastně zachránil,“ smál se a po chvílce se zamyslel.
„Hele, třeba tě přinutili jít do kláštera.“

„Jo, skoro to tak vypadalo,“ odpovídala zamýšleně.

„Teď mě to napadlo,“ ťukal si na čelo, „vždyť tu kdysi stával klášter. Prej ho zbořil Žižka a slavní husiti. Proto ty tu sbíráš bylinky. Lidi říkávali, že tady na těch loukách růstávaly všelijaký byliny, který jinde nerostou. Asi to tu zbylo po jeptiškách.“

„To je pravda, taky jsem to slýchávala od dědy, ale třeba to jsou jenom povídačky.“ Nadechla se a chtěla pokračovat.

„Já ti dám povídačky! S klukama jsme chodili na to místo a většinou po dešti se tam otevřela díra a my jsme tam házeli kamení. Bylo slyšet, jak se to ozývá. To znamená, že to muselo bejt rozsáhlý sklepení. Jednou se tam propad Nechybů pes a dlouho tam naříkal. Jenomže kdo by pro něj lez, vid’.“

„Ty mě přímo děsíš,“ nevěřicně na něho hleděla.

„Vážně si nevymýšlím. Zanedlouho potom ta místa zaváželi kamenem, aby se tam někdo nepropad.“

„Hele, Pepo, kde to tedy bylo? Musíš si to pamatovat, když jsi tam chodíval.“

„Jo, je to ještě daleko,“ usmíval se.

„Tak kde to je?“

„Ty jsi pěkně zvědavá. No, motyku nemáš, bych se bál, že začneš kopat, tak ti to řeknu.“

„Tak mě nenapínej,“ žadonila.

„Víš co? Nasedej do traktoru a tohle si vem s sebou,“ podával jí košík s třezalkou.

Nejeli daleko, v podstatě objeli kopec a byli na místě.

Pepa vyskočil z traktoru a pooděšel dál. Zaměřil se na vyčnívající skálu a les. Pak šel ještě dál a volal: „Tak pojd', tady někde, tady to bylo.“

Došla k němu a nevěřícně se ptala: „Jak si to můžeš pamatovat?“

„Jsem snad blbej? Tohle nikdy nezapomenu. Chodíval jsem tu často. Teď, co sedlačím, si to jenom zopakuju. Ne, vážně. Mám opěrný body. Ta skála neroste a starej obrovskej dub, ten tu stojí taky.“

„Aha, tak se nezlob, že tě tak zkouším,“ omlouvala se.

„Chceš tu zůstat, nebo tě mám vzít zpátky?“

„Ne, díky. Já tu na chvíli zůstanu. Musím si to zapamatovat.“
Zamyslela se. „Je to zvláštní.“

„Přijď někdy k nám. Máma toho ví víc než já. Ví to od dědy, ten si psal záznamy. To bys asi koukala.“

„Tak jo, to já přijdu ráda. Ale abych nepřišla nevhod...“

„Máš u sebe mobil?“ zeptal se.

„Mám, to víš, že mám,“ prohlížela si ho.

„Tak šup sem s ním, budu ti diktovat.“

Nadiktoval jí svoje číslo a chtěl, aby ho prozvonila.

„Dám ti vědět, kdy na tebe budeme mít čas, jo?“

Dívala se na něho jako na zjevení. „Moc ti děkuju, vážně moc.“

„Neděkuj, vždyť jsme kamarádi z jedný školy, ne? Tak se těším. Ale teď už vážně musím, mám toho moc. Tak ahoj.“ Zamával jí a zmizel za kopcem.

Sedla si do trávy a přemýšlela. Přemýšlela o podivném snu. Proč se jí zdál právě tady? Tady v místě bývalého kláštera. Proč se tak bála? Co za tím vším je? Jedna otázka stíhala druhou. Seděla tam dlouho, jako kdyby čekala, že jí někdo dá odpověď.

Slunce se sklánělo k západu, když přicházela domů s hlavou napěchovanou spoustou otázek.

Krátce po večeři se ptala táty, co ví o starém zničeném klášteře.

„Nu, co vím... Asi tak jako všichni. Někdo ví víc a někdo nic. Všechno jsou jenom dohady. Žádný písemnosti se nedochovaly. Nikomu to nestálo za to, aby se o klášteře zmínil, asi nebyl nikterak významnej nebo zajímavěj. Ale asi to byl ženskej klášter,“ odmlčel se.

„Podle čeho tak soudíš?“

„No přece hned za kopcem jsou Hodětice a tam je rybník Jeptiška.“

„Aha, to je vlastně pravda,“ uvažovala.

„Jo, taky se říkávalo, že ty jeptišky před husitama utíkaly a některý se prej utopily v rybníku. Ale to jsou všechno jenom povídačky, který přechází z jednoho pokolení do druhýho a každěj něco přidá a něco ubere. Však víš, jak to chodí.“

„Je pravdou, že tvoje babička odtud nosila routu a velkej šalvěj,“ doplnila klášterní povídání máma.

„To je škoda, že se už nic nedochovalo,“ uvažovala.

„Ještě před sto lety si tam odtud lidi vozili opracovanej kámen na stavby. Jenom co já vím, stály tu dvě stodoly z klášterního kamene.“

„Kde?“ vyhrkla zvědavě.

„U Šteigrů a u Křížků. To víš, to se u toho málem poprali. Starej Křížek, hokynář, ten chtěl mít všechno pro sebe. To se to stavělo, když už nemusel kámen nikdo upravovat.“

„Takže to nikomu asi radost nepřineslo, když se u toho poprali,“ vyptávala se.

„A víš, že máš pravdu? Šteigrovi uhodil do stodoly blesk a zapálil ji. Křížkovi, kterej byl moc šetřivej, vzala stodolu voda při jarním tání.“

„To snad musel někdo celý proklít, když ani ten kámen nenese klid,“ zamyslela se máma.

„Aby ne, flandřáci koukali mít všechno jen pro sebe a pro druhý měli možná jenom dobrý slovo a modlitbu, ale tím se lidi nenajedli, hlavně, že se jim musely odvádět desátky,“ rozohnil se táta a odcházel si do lednice pro pivo.

„A je to tak, jak říká starý přísloví. Každému hrábě jenom k sobě hrabou,“ doplňovala máma.

„Ne, já to řeknu jinak. Může se žrát, ale mlaskat už ne. Zkrátka, co je moc, to je moc. A tak se, bohužel, církev chovala,“ přidal se táta k výčtu nenasytnosti církve.

„Pak je má mít někdo rád. Já myslím, že už kvůli nim přestávali lidi chodit do kostela. Hele, vzpomeň si na faráře Pištěka,“ rozpovídala se máma.

„Jo, ten, co byl v jednom kuse v líhu,“ dodala Magda a hned pokračovala: „Vždyť z babiččina pohřbu udělal trapnej kabaret,“ kroutila hlavou.

„Jo, přesně tak. To nejsou sluhové boží, ale sluhové,“ kritizovala máma svérázné faráře.

Ležela v posteli a dlouho přemýšlela o prožitém odpoledni.

„Kdepak bloudíš?“ ozval se vedle ležící manžel.

„To neuhodneš. Na louce,“ obrátila se k němu, podepřela si hlavu rukou a vyprávěla zážitek z dnešního odpoledne.

„Fakt tam býval klášter?“ ptal se nevěřicně.

„Ano, po večeri jsme si o tom povídali s tátou. Pepan mi ukázal místo, kde se před léty propadla zem. A ještě říkal, že jeho máma ví víc než on a prý mají nějaký zápisky po dědovi.“

„To je dobrý, to by chtělo zajít k nim,“ posadil se na posteli.

„Jo, asi jo,“ usmála se, „dají mi vědět, kdy můžu přijít, když jsem tak zvědavá. Můžeme vyrazit spolu, jestli se ti bude chtít.“

„A víš že jo, to mě zajímá,“ souhlasil.

Následující den vyrazila opět do luk. Šla trhat popenec a pro něj musela do stinného místa pod les. Ale myšlenka na starý klášter ji přitahovala čím dál víc. Stále ji něco popouzelo dojít na místo, kde stával, ale sama sebe odrazovala, že to nemá smysl.

Co tam budeš dělat? Sedět a přemýšlet o něčem přežitém, o něčem, co si namlouváš, že snad s tebou má nějakou souvislost.

Vracela k domovu s košíkem naplněným popencem a jestřábníkem.

„Dobré dopoledne, paní Karešová,“ zdravila starou paní.

„Dobry, dobry,“ odpovídala a mhouřila oči proti slunci, „nezlobte se, nepoznala jsem vás, nevím, kdo jste.“

„To se nic neděje,“ zvolala a otevírala branku, „ono vám svítí sluníčko do očí, vidíte?“

Sedla si k ní na lavičku.

„Vždyť ty jsi Magda, to už jsem stará, že jsem tě nepoznala. Koukám, že trháš bylinky. Ty jsi celá stará Podhradecká. To byla tvoje praprababička. Ta taky pořád něco sbírala,“ rozpovídala se.

„Jo, asi jo. To víte, pamatuju už jenom babičku a tetu Toničku, ty taky sbíraly a znaly,“ vysvětlovala staré paní.

„To máš recht, ty znaly hodně, ale na tu tvoji praprabábu, na tu neměly. Ta se na tebe podívala a hned poznala co ti je a taky okamžitě věděla co na to. A důležitý je, že to pomohlo.“

„Tak to já neumím, sice si hodně přečtu, ale naučit mě něco víc,“ pokrčila rameny, „to nikdo neumí.“

„Hele, taky se o ní říkalo, že umí čarovat. Ale to říkali jenom hloupí závistivci. Já myslím, že to byl dar od pánaboha.“

„Asi jo. To si asi musí někdo zasloužit a nebo se s tím narodit,“ uvažovala.

„Něco na tom bude. Tam u vás, tam se prej léčilo od nepaměti. Z pokolení na pokolení.“

„Jo? A že se o tom doma nikdy nemluvalo,“ zamyslela se.

„Víš, ona tvoje babička s domácím léčením měla problém,“ pokyvovala hlavou paní Karešová.

„Jéje, fakt? A jaký?“ vysypala ze sebe.

„No, jaký... Místní doktor si na ni stěžoval až na okrese. Takovej to byl felčar, uměl prd a na toho, kdo uměl, si stěžoval,“ dokončila svoje povídání.

„Tak to je mi jasný. To bylo zapovězený. Byl by z toho průšvih,“ přitakávala. „Jsem ráda, že jsem si s vámi mohla popovídat,“ usmála se na starou paní.

„I co by ne. Když budeš chtít, zajdi. Dáme zase nějakou řeč. Teď mě napadlo, nechceš mátu?“

„Jestli jí máte dost, ráda si ji vezmu.“

„Tak pojd',“ zvedala se pomalu z lavičky.

Doprovodila starou paní na zahradu a ta jí ukázala místo, kde rostla máta.

„Myslím, že bude tak akorát, právě začíná kvést,“ libovala si Magda.

„A je dopoledne. To je nejlepší čas. Tamhle je srp. Musíš to useknout, jinak se vytrhají kořínky,“ dodala stará paní.

Nažala plnou náruč a v duchu obdivovala duševní svěžest staré paní.

„Paní Karešová, nevádí vám, když se zeptám kolik vám je let?“ spustila nesměle.

„I co by mi to vadilo,“ usmála se a ukázala téměř bezzubá ústa, „letos na Jakuba mi bude pětadevadesát. Teda jestli se toho dožiju,“ znovu se začala smát.

„Já myslím, že určitě,“ pohladila starou paní po vlasech.

Rozloučila se a mířila k domovu, kde okamžitě svazovala mátu a s ostatními bylinami vynášela na půdu. Sundala stará síta a

rozprostírala do nich popenec. Když rozvěsila poslední svazek máty na dřevěnou tyč, došlo jí, že na ni věšivala bylinky i její babička. Rozhlížela se po prostorné půdě.

Byla uklizená. Skoro by se tu dalo bydlet.

Posadila se na starou truhlu a záda opřela o nosný trám. Dýchala zhluboka, jako kdyby chtěla nasát atmosféru starých časů. Přemýšlela o událostech, o kterých neví vůbec nic. Byly jí zatajeny. Ano, mělo to vše svoje opodstatnění. Nezatěžovat novou generaci a nechat ji vyrůstat v klidu. Ale taky to není dobře. Proč neznat historii rodu? Vždyť je to hezké, všichni léčili, ale i s určitými problémy. Vždyť i její dcera Jana studuje farmacii. Narovnal se. Bože, to přece není náhoda. Jasně, to je posláním.

Opět se opřela o trám a vzpomněla si na babiččina slova: „Jo, děvče, život je jako dravá řeka, jdeš proti proudu, ale ten tě stejně jednou strhne a dožene tam, kam patříš.“

„Babi, vždyť ty jsi tohle všechno věděla,“ hrnuly se jí slzy do očí. Bylo jí líto, že tu není ta moudrá žena s upracovanými rukama, které tak něžně a láskyplně hladily.

Se vzpomínkou na babičku, opřená o trám, usnula. Snad si přála, aby k ní babička ve snu přišla, promluvila k ní, nebo ji alespoň pohladila.

Opravdu se jí zdál sen. V krásném jarním dni stála uprostřed ohrady, kolem bylo plno ovcí. Na sobě měla režnou kytlici. Byla mladá, nesmírně mladá, a cítila plno energie. Rozbušilo se jí srdce, vždyť k ní přicházel mladý muž a žádostivě si ji prohlížel.

„Vidíš, budeme stříhat, skončily deště a vlna na nich je pěkně čistá. Můžeš nám pomoci.“

„Asi jo, ale to se pro mě přece nehodí,“ odpovídal a šel k ní stále blíž.

Srdce jí bušilo do spánků a cítila, jak je rozpálená. „Já vím, ty jsi pán, ty nic nemusíš,“ uhnula stranou.

„Pojď se mnou k potoku, tam je hezky.“

Poslechla a šla s ním. Cítila jeho ruce v pase a tolik toužila se k němu tisknout. Dočkala se, ležela v trávě a cítila obrovské vzrušení z každého polibku, ve chvílce byla nahá. Nikdy nic něžnějšího nepoznala a chtěla stále víc. Ucítila povznášející rozkoš, ale také palčivou bolest. Bolest, která ji z milostného snu probudila..

„Co to bylo?“ ptala se nahlas sama sebe a prsty rukou pročesávala vlasy. Zase jsem někde v minulosti, ale vím a cítím, že to jsem já. Několikrát se nadechla. Ach jo, proč to tak je? Kdo mi na to odpoví? Dobře věděla, že to bude těžké hledání. Nemohla se dočkat odpoledne, až se rodiče vrátí domů. Měla pro ně tolik otázek a v nitru duše obavy z toho, co jí odpoví.

Snažila se být potřebná a užitečná, připravovala večeři a docházelo jí, že to je hlavně proto, aby si s ní mohla máma sednout a povědět všechno co ví.

„Víš, nediv se, že jsme vám nikdy nevyprávěli, že tohle místo je od nepaměti spojený s léčením, uzdravováním a rozením dětí,“ spustil pozvolna táta. „Co vím, v našem rodu byly čtyři porodní báby a snad v každý generaci byl někdo, kdo se vyznal v bylinách a léčení.“

„Aha, ale většinou to byly ženský, který léčily, ne? Takže ty zůstávaly na gruntu?“ vyptávala se.

„Ne, to ne. Vždycky se sem přivdala taková, která byla podobného rodu. Vždyť se léčilo v každý druhý chalupě,“ usmál se na ni.

„Takže ty, mami, ty taky umíš léčit a čarovat?“ obrátila se s úsměvem na mámu.

„To víš, že dovedu. Umím zafačovat všechny bolístky a uvařit čaj na pocení,“ odpovídala ve stejném tónu.

„Nezapomeň, kdy jsme se brali,“ pokračoval táta. „Lidový léčitelství, to bylo něco proti pokroku a moje maminka, tedy tvoje babička, ta si s tím užila. Divže ji nezavřeli.“

„To byla tak hodná ženská a tolik toho znala... Ale pak se bála o něčem mluvit. Bála se o nás o všechny. Víš, byla to divná doba,“ zamyslela se máma.

„To všechny ty recepty měla v hlavě, anebo to snad měla někde napsaný?“ odvážíla se zeptat.

Nastala chvilka ticha. Sledovala pohledy a hluboké nádechy rodičů.

„Tak jo, po babičce zůstal dost silnej sešit poznámek a receptů. Nezlob se, chtěli jsme to dát Janině. Víš, k promoci, až bude magistrou,“ omlouvali se.

„Ale to je moc dobře, že to existuje. Vy mi to sdělujete jako omluvu. Ale to já tak nemyslela. Naopak, je to vlastně moc hezká myšlenka.“ Objala mámu a následně tátu.

„Já ti to tedy přinesu, když sbíráš to bejlí, ale Janině to neukazuj, rozumíš,“ kladla jí na srdce máma.

Nemohla se dočkat. Připadala si jako malá holka o Vánocích. S úctou brala do rukou objemnou obálku a pomalu vyndavala její obsah. Pozvolna obracela zažloutlé stránky a cítila neskonalou pokoru. Ani sama nevěděla před čím. Snad před předky a prozřetelností, která dává ten úžasný dar porozumět lidskému tělu i duši.

„Tedy, to je nádhera, jak ona to měla všechno rozepsaný. Co je na plíce, co na ledviny...“ Odmlčela se a stále listovala. „Jé, tady je recept na pevný prsa, to budu potřebovat,“ začala se smát.

„Ty jsi pořád stejnej smíšek, vid’,“ usmíval se na ni táta.

„Na to nepotřebuješ bylinky, stačí každý ráno si je pěkně opláchnout studenou vodou,“ radila máma.

„To vymyslel Herodes, ne?“ natáhla krk k mámě.

„To nevím,“ pousmála se. „Ale babička mi to vždycky radila. Hm...“ Začala se smát a dlaněmi si podpírala prsa.

V tu chvíli se ve dveřích objevil manžel Honza. „Slyším, že tu je veselo.“

„No ahoj. Jen pojď dál,“ zdravil táta. „Ženský tu rozebírají pevnost prsů, víš.“

„Tak to je dobře, že jenom prsů,“ usedal se smíchem vedle táty.

„Já myslím, že na všechno tam naše babí měla recept,“ dodala máma.

Večer byl vyplněný jen a jen babiččiným sešitem. Nestačili se divit vepsaným poznámkám. Recepty šila na míru, dokonce nezapomněla

dopsat, že ten a ten má mírnou nebo naopak prudkou povahu a proto recept upravuje.

Nemohla se dočkat dalšího dne. V babiččině receptáři našla návod na výrobu kapek z vachty. Sama měla problémy se zažíváním a babička tu popsala vachtu jako velice účinný lék.

Od táty se dověděla, že babička sbírala vachtu všdycky v rozlitém ústí potoka a také se jí dostalo varování, že místa to jsou zrádná, bahnitá.

Dbala tátovy rady a mimo potřebného košíku a nože nesla také holínky.

Pěšinu, kterou znala z dětství, sotva našla. Prodírala se místy, kde dlouhá léta chodívala jenom zvěř. Byla ráda, že se pořádně oblékla, ač bylo velmi teplé dopoledne, prodírat se porostem kopřiv a ostružin, to byla náročná procházka.

Tam, kde začalo být vlhko, ubylo ostružin, ale terén byl o to namáhavější. V duchu si nadávala, že se snad zbláznila, vydat se touto cestou.

Kdoví, jestli tu vůbec vachta ještě roste, povzdychla si a pozorně se rozhlížela. Asi jsem si měla vzít dalekohled, pokračovala v pochybovačných myšlenkách.

Po chvílce se ujistila, že dalekohled nepotřebuje. Z ostrůvku suché trávy a sítiny vylétla bekasína a za okamžik další. O několik metrů dál se s velkým křikem vznesla volavka. Všichni ohlašovali vetřelce.

Ne, to jsem nechtěla, nechci vás plašit... Stála sklesle a bezradně. Vždyť jdu jenom na lupení... Rukou si zastínila slunce, aby se mohla

pořádně porozhlédnout. Došlo jí, že se musí kousek vrátit, tam, kde je potok ve větší síle. Byla ráda, břeh byl pevnější a po krátké době našla vytouženou vachtu. Vědoma si náročnosti hledání, odkrajovala jednotlivé listy s ohleduplností a omluvou.

Ne, ne, nemůžu vás pobrat všechny, tohle stačí. I tak moc děkuju.
Odcházela naplněna klidem a pokorou.

Konečně opustila houpavou půdu a pod nohama ucítila pevnou zem. Šla po břehu, kde byla vyšlapaná pěšina. *Tak příště, příště půjdu tudy. Od nás sice dál, ale pohodlná cesta.*

Obešla téměř celý rybník, dostala se na prosluněný břeh, posadila do trávy a odsvlékala jeden kousek oděvu za druhým. Byla jenom v prádle a rozlízela se, kde je vhodné místo ke vstupu do vody.

No, jasně, já jdu vždycky od konce. Kroutila hlavou. Našla místo s plochými kameny, které se schodovitě snižovaly pod hladinu. Po náročné procházce cítila neskonalou úlevu, měla dojem, že voda z ní vzala všechnu únavu. Zaplavala si a tak příjemně protáhla tělo. Ještě dlouho seděla na pomyslných schodech, zčásti ponořená do vody, užívala si sluníčka a příjemné vody.

Sotva dorazila domů, začala připravovat vachtu k naložení. Otevřela sešit a znovu si recept pečlivě přečetla.

„Tak, babi, snad jsem to udělala správně,“ pokývala hlavou a pohladila desky sešitu.

„Jo, kdybych tak mohla pohladit tebe, babi,“ povzdychla si.

„Kohopak chceš hladit,“ slyšela šepot ve vlasech a v pase cítila manželovy ruce.

„Babičku, ale tebe taky,“ obrátila se k němu. „Kde se tady bereš tak brzy?“

„Nějak jsem se tě nemohl dočkat. Měl jsem pocit, že mě potřebuješ,“ usmíval se.

„Aha, to je od tebe moc hezký,“ políbila ho.

„Vid'. A od zítra mám volno. Všechno, co bylo třeba, je v práci hotovo a tak mám několik dnů volno.“

„Tak to je hezký, to se alespoň trochu užijeme, vid',“ kvitovala s úsměvem, ale uvnitř cítila, že je všechno trochu jinak.

„O čem přemýšlíš?“ vyzvídal Honza.

„O tobě, o nás a tak vůbec,“ pokrčila rameny.

„A co to je, to vůbec?“

„Taky to, že je třeba udělat pořádněj nákup,“ pohodila hlavou.

„Tak tos mě dostala. Čekal jsem něco víc,“ dodával.

„Jé, ahoj, mami,“ zdravila.

„Ahoj, koukám, že tu máš Honzu, to je dobře,“ pohládila Honzu po tváři a pokračovala: „Vždyť už to vypadalo, že se jezdíš domů jenom vyspat.“

„To je pravda, bylo moc práce, ale teď mám zase pár dnů volna.“

„Hele, mami, vím, že je potřeba nakoupit. Nechceš jet s námi?“ otočila se k mámě.

„A víš, že jo? Jsme nějaký vyrabovaný. A kdy jedete?“

„Třeba hned nebo za hodinu. Jak se ti to hodí. Navíc se musím trochu poopravit, aby se mě ve městě nelekli,“ vysvětlovala.

„Jo, jo, čím je pták starší, tím pečlivěji upravuje svoje peří,“ podotkl Honza.

„Hele, ty, nech si to,“ hodila po něm utěrku.

„To ne já, to byl klasik, víš.“

Ve veselém a povzbudivém duchu proběhlo odpoledne i večer.

Večer byl pro oba naplněn touhou jednoho po druhém. Byla odpočinitá a spočinutí v Honzově náruči si náležitě užila. Usínala slastně unavená a spokojená. Netušila, proč z krásného opojení přisedlala do hrůzostrašného snu.

Stála uprostřed lidského shromáždění. Na sobě měla světlé šaty. I ostatní byli oblečení do bílého. Viděla květiny a věnce, v kterých byly klasy obilí. Na vyvýšeném místě, kde stála, byl obrovský kámen ve tvaru mísy. To vše překrýval stín mohutného dubu. Vycítila, že se k ní všichni upírají v očekávání něčeho posvátného. Promluvila a děkovala za úrodu. Děkujeme Živeno, uslyšela dav. Na obětní kámen pokládala sušené byliny a pryskyřici a zasypala je žhavými uhlíky.

„Tady jsou, dobytek pohanskej!“ Z druhé strany, v místech zarostlých houštím se objevilo několik ozbrojených jezdců v čele s ženou.

Jezdci nedbali davu a vjížděli do lidí a dětí, sekali meči.

Běžela přímo k nim a slyšela Verigo, zastav to, ty přece můžeš. Běžela k bohatě oděné ženě. Jejího koně chytila nebojácně za uzdu.

„Co to děláte, proč nás zabíjíte. Nestačí, že obilí, za které děkujeme, odvádíme do vašich sýpek?“

„Nestačí, ty čubko, můj muž už k tobě líhat nepůjde,“ rozmáchla se krátkým mečem.

Snažila se uhnout, ale ve chvílce cítila ostrou bolest v obličeji. Krev se jí řinula po tváři a stékala na bílý šat.

„Proklínám tě, Guto, za to že necháš pobíjet děti, uhnijou ti nohy za živa. Budeš prosit, aby tě někdo zabil. Takovou bolestí budeš trpět.“

„Jedem,“ slyšela povel a ozbrojenci se vraceli zpět.

Zanechali za sebou několik pobitých lidí a malých dětí. Uslyšela výtku. „To je kvůli tobě, Verigo.“

Vzbudila se vyděšená, plná hořkosti a pláče. Posadila se na posteli a plakala. Nechtěla vzbudit manžela, a tak odběhla do koupelny. V bláhové myšlence, že voda jí pomůže smýt hrůzný sen, pustila studenou vodu a stále si oplachovala obličej. Její nitro bylo natolik raněné, že pláč zesiloval.

Ani si nevšimla, že za ní stojí táta a oběma rukama ji chytá za ramena.

„Co je Magdi, co se stalo?“

„Zdál se mi hroznej sen, hroznej,“ vysvětlovala mezi silnými vzlyky. „Za všechno, co se stalo, můžu já.“

„Ale jdi, to byl opravdu děsivej sen, ale už je pryč,“ objímal ji táta, jako by jí chtěl dát sílu a ochranu zároveň.

„Pojď sem, pojd'. Sedneme si na chvilku ven,“ odemykal vchodové dveře.

Seděli spolu na lavičce, táta ji objímal a ona stále plakala.

„Tak snad už dost, ani neslyšíš, jak pěkně skřehotají žabáci,“ snažil se odvést hovor.

„Hm, pěkně,“ pokoušela se usmát.

„Tak vidíš, už je to pryč. Buď ráda, že to byl jenom sen.“

„Copak se děje? Vy nemůžete spát?“ ptal se ve dveřích stojící Honza.

„Nějak ne. Vyděsil ji zlej sen. Tak plakala, až mě to vzbudilo,“ vysvětloval táta a pomalu vstával.

„Tady ji máš, uzlíček nešťastnej,“ poplácal Honzu po rameni a odcházel.

„Tak co je? Proč jsi mě nevzbudila?“

„Chtěla jsem tě nechat spát, v domnění, že to zvládnou,“ rozplakala se znovu.

„Proboha, co to bylo za sen, když ještě teď brečíš,“ kroutil hlavou.

„Hrůza a děs, zabíjení lidí a dětí a nakonec za to všechno můžu já,“ vzlykala.

„No, tak už snad dobrý,“ přitiskl ji k sobě a hladil po vlasech.

Ještě chvíli seděli mlčky. Ticho přerývaly tiché vzlyky a skřehotání žab.

„Hele, podívej, svítá,“ zvolal Honza. „Rodí se nový den a ten, ten bude jenom náš. Bude hezkej a usměvavej,“ pokračoval.

„Jo, asi jo. Půjdeme se někam projít, vid’,“ spustila.

„Určitě a rád, ale teď mě nech chvíli došpat. Nechceš jít doufám teď?“ napřímil se.

„Ne, až se vyspíme, jo?“ pohládila ho po ruce.

Ležela namáčkнутá k Honzovi a stále přemýšlela o hrozném snu. Slyšela Honzu pravidelně oddychovat a moc si přála usnout a děsivý zážitek ze snu překrýt závojem hlubokého spánku.

To se jí nakonec podařilo, ale ráno měla pocit, že snad nespala, a nebo byla na flámu.

„Tak mi konečně řekni, co se ti to zdálo,“ začal nesměle Honza u snídani a promazával rohlík máslem.

„Zdál se mi divnej sen. Sen z hluboký minulosti. Byla oslava a obětování bohům. Měla jsem hlavní slovo. Děkovala jsem a vtom se tam v ta místa přiřítily jezdcí a pobíjeli lidi a děti.“

Znovu začala plakat. „Honzo já nemůžu, to je tak živý.“

Na chvíli se odmlčela a utírala nos. „Ty jezdcce vedla ženská, podle oblečení asi bohatá a křičela na mě, že jsem čubka a že s jejím mužem už líhat nebudu. A sekla po mně mečem. Vím, že mi tekla krev. Nato odjeli a na místě zůstali pobitý lidi a děti. Uslyšela jsem, že za to můžu já. V tom snu jsem cítila, že za to všechno opravdu můžu já a bylo mi z toho zle, až jsem se probudila,“ stále jí tekly slzy.

„Honzo, to je hrozný, já cítím takovou vinu, že bych šla bosa nebo po kolenou udělat pokání,“ opět se rozplakala.

„Takže ty jsi v tom snu byla něco jako kněžka? Když jsi řídila ten obřad nebo oslavu. Nevím, co to bylo,“ vyptával se.

„Podle všeho asi jo. A taky jsem asi měla nějaký pletky s pánem, tedy mužem tý bestie, co mě chtěla zabít. Honzo, teď mi došlo, vždyť já ji v tom snu proklela,“ upíjela čaj a snažila se vybavit detaily děsivého snu.

Zavřela oči a po chvílce zvolala. „Jo a jmenovala jsem se Veriga.“

„Hm, Veriga. To vypadá na starý Slovaný. Kam ty ses to propadla,“ kroutil hlavou

„Kdybich alespoň věděla, s kým jsem líhala,“ usmála se.

„No vidíš, že to jde. Už jsem se bál, že se dneska neusměješ,“ naklonil se k ní Honza a políbil ji na tvář.

„A ještě půjdeme na procházku, ukážeš mi to místo, kde měl stát starý klášter, o kterém ses zmiňovala.“

„Určitě, věřím, že si to pamatuju.“

Během chvíle byla připravená vyrazit na krátký pěší výlet. V brance se zastavila.

„Vždyť jsem zapoměla na košík,“ vracela se zpátky.

„Na co košík, jdeme na výlet, ne?“ obracel se k ní Honza.

„Ano,“ zastavila se. „Jednak, kam dám pití a za další, co když najdu nějakou zajímavou bylinku.“

„Aha, vidím, že myslíš na všechno,“ chytil ji za ruku a odcházeli směrem k starému klášteru.

Cestou probírali všední záležitosti a vůbec si nevšimli, že nad hlavami se jim kupí ošklivé bouřkové mraky.

„Tak nevím, neměli bychom se vrátit? Podívej co se chystá,“ váhal Honza.

„Ne, už jsme tu, jenom projdeme tenhle kousek a vrátíme se. Myslím, že dešť honem nepříjde. Vždyť víš, že několik tejdnu nepršelo a na suchou zemi nerado prší,“ odpovídala vesele.

„Tak dobrá, asi to víš líp než já,“ pokrčil rameny.

„Hele, dívej se,“ upozorňovala Honzu. „Tady odtud až sem,“ přecházela obrovský kus louky. „Tady někde to mělo stát. Pepan si pamatoval propadlá místa do sklepení. Ale to už jsem ti asi říkala,“ blížila se k Honzovi a po chvíli odcházela.

„Taky tu prej růstávaly různé bylinky, ale to už je asi v nenávratnu,“ prohodila a pomalu procházela loukou.

Neznala příčinu svých myšlenek a cítila se víc než rozpačitě. Spěchala k Honzovi, který si ji zkoumavě prohlížel.

„Co se děje? Není ti špatně?“ ptal se starostlivě.

„Já nevím, nevím co mi je. Ale mám hroznej strach, bojím se tu,“ odpovídala.

„Čeho se bojíš, nebo koho?“ nevěřícně kroutil hlavou.

„Nevím. Cítím hroznou úzkost, strach. Nevím, snad strach o nás nebo o někoho,“ otírala si orosené čelo.

„Hm, je dusno,“ rozhlížel se kolem.

„Honzo, prosím tě pojd' odtud,“ chytila ho za paži.

„Jasně, jdeme. A ještě, napij se. To ti udělá dobře.“

Krátce se napila a zděšeně se ohlížela. „Připadám si jako blázen, ale už tu nechci bejt ani minutu.“

Spěchali, měla dojem, že ji cosi z nitra nabádá, ať přidá.

„Kam letíš, vždyť ještě neprší,“ vyzýval ji Honza a v ten moment zahřmělo.

Až na vrcholu kopce se zastavila a otírala si čelo. Čekala na Honzu s košíkem. Okamžitě sáhla po lahvi s vodou a pila jako vyprahlá zem.

„Co se ti to zase děje?“ ptal se starostlivě.

„Já vážně nevím. Ale teď, teď už dobrý,“ pohodila rameny.

„Tak to je dobrý, ty ses bála, kdy zahřmí, že se nepletu? A teď, když už zahřmělo, teď jsi v klidu.“

„Nevím,“ smála se. „Já to neumím popsat.“

Bouřka sílila, zvedal se vítr a ve chvíli se před nimi roztančily víry prachu.

„No to je paráda. Doufám, že dojdeme za sucha,“ zvedal oči k černé obloze.

„Určitě, třeba se to přežene bez deště,“ uklidňovala sebe i Honzu.

Ani nestačila proběhnout brankou a měla první kapky na zádech. „Tedy, to bylo s chlupem a byli bychom jak hastrmani,“ ulevil si Honza.

Seděli u stolu a oba hleděli do oken na běsnění silné bouře. Stromy se ohýbaly pod přívalem vody a silného větru.

„V tuhle chvíli teta Tonička zapalovala hromničku a modlila se za všechny, koho bouře zastihla venku, za ochranu stavení a zvěře v polích...“ Odmlčela se a v myšlenkách byla s babičkou a tetou. Tak jako kdyby to bylo včera.

„Ty mě vůbec neposloucháš, spíš nebo co?“ spustil rázně Honza.

„Jo, já tě slyším,“ otočila se k němu.

„Hele, co se to s tebou děje? Míváš děsivé sny, pak se z ničeho nic bojíš na louce a teď jsi myšlenkami bůhví kde. Mluvím na tebe a ty,“ rozhodil rukama, „ty jsi na jiný planetě.“

„Jo, správně, na planetě minulosti. Zasnila jsem se, jaký to bejvalo, když byla babička a teta, víš. Tak se na mě nehněvej.“ Zadívala se na něj.

„Vždyť já se přece nezlobím, jenom mám o tebe strach. Vážně. Najednou prožíváš podivný události a jsi z nich vykojejená. To je všechno.“ Hladil ji po ruce.

Krátce po poledni vysvitlo sluníčko a ovzduší získávalo dusivou příchut' prádelny. Vyšla na zahradu, aby se podívala na spoušť, kterou způsobila předchozí bouřka.

„Je to jako mlat, vid'?“ volala na ni souseďka.

„Ani nemluvte. Chtěla jsem odpoledne stříhat majoránku, ale mám dojem, že tu snad ani není. To jsem nějak prošvihla.“

„Víš, že v tom byly kroupy?“ oznamovala sousedka. „Podívej, listy salátu jsou jako řešeto.“

„Ono se to dalo čekat. Bylo sucho a horko,“ dodávala a obracela se k sousedce.

„Chtěla jsem se zeptat na Petra, jak se má.“

„Nu, to víš,“ rozhodila rukama. „Snad dobře. Nedávno měnil práci, ale nadšenej z toho není.“

„Asi sem k vám moc často nejezdí, vidíte, že jsem ho tady ani nezahlédla,“ vyzvídala.

Najednou se chtěla zeptat na souseda a spolužáka v jedné osobě. A ještě něco navíc. Byla to její láska. Sotva dokončili základní školu, chodili spolu na diskotéky a začali se důvěrně sblížovat.

„Jo, děvče zlatý,“ povzdychla si sousedka a šla blíž k plotu. „Ve městě přičuchnul k penězům a tak se mu na vesnici nechce. Já vím, že takový peníze by tady nevydělal. A taky, Líba, tedy snacha, ta by tu nebyla ani náhodou. Když se tu někdy objevili, tak jí nebylo nic vhod,“ ulevila si.

„Tak to mě mrzí,“ zamyslel se. „Ale vnoučata, ta vám na prázdniny pošlou, že se nepletu?“ usmála se.

„To máš pravdu, na to jsme dobrý,“ zarazila se. „Snad jsem to řekla hloupě, víš, jsem ráda, že přijedou, je tu hned lepší nálada. A když se tu sejdou s Verunčinejma, tak to je veselo.“

„Alespoň že máte Verunku hned vedle,“ pokračovala.

„Jo, je to tak, když je potřeba, hned pomůže, jo, holky, ty jsou jiný. Vždyť mi máma říkala, jak je ráda, že jste se tu usadili. Hele, máš recht, patříš sem,“ dokončila hovor sousedka.

Pomalou odcházel a v hlavě měla poslední větu, „patříš sem.“ Jak to myslela, napadlo ji.

„Kde běháš?“ volal na ni Honza s mobilem v ruce.

„Ano, slyším, dobrý den.“

„Nazdar, tady Pepča. Tak hele, jestli chceš, můžeš přijít v sobotu. Vzkazuje máma, no a já taky,“ smál se a hned dodal: „A jestli chceš, vem toho svýho s sebou, rád ho poznám.“

„Tak to je paráda, určitě rádi přijdeme. Hele a v kolik, abysme nezdržovali?“

„Až se najíš,“ smál se. „Tak se těšíme, čau.“

Usmívala se a kroutila hlavou. „Ten Pepan je jako splav, nezastaví se a hrne ze sebe informace, jednu za druhou.“

Prohlížela si oblohu, od západu se tlačila tmavá mračna a slunce nesnesitelně připalovalo.

„Nebude to tak dlouho trvat a je tu další, vid’?“ předběhl ji Honza s předpovědí.

„Vypadá to na pěknou buřinu. Ještě se kouknu, jestli tam nejsou nějaký jahody. Kdyby přišly kroupy, tak budou na maděru.“

Za chvíli se vracela pro miskou a sbírala jahody. Nestačila otrhat všechny, na záda jí zabubnovaly velké kapky deště. Ač se snažila, nebylo jí přáno všechno dosbírat. Domů přiběhla promáčená.

„Vždyť jsi jak hastrman,“ vítal ji Honza.

„Jo, ale mám jahody. Jsou sice potlučený, ale hned zadělám na knedlíky. Dáš si, nebo snad ne?“

Dali si všichni a také si pochutnali.